

Čo pre vás znamená feminizmus? Ako sa k nemu vzťahuje vaša tvorba?

Jana Bodnárová

Feminizmus chápem ako druh Revolúcie, ktorá radikálne pretransformovala postavenie ženy v jej intímnom a spoločenskom svete. V mnohých geografických oblastiach čelí odporu spoločnosti, náboženstiev, mužov, ale i samotných žien, ktorých vnútorná „sebažena“ je vo vleku striktných tradícií. Tie, ktoré sa chcú vymknúť násilným stereotypom, sú tak v úlohe akýchsi „súkromných anarchistiek“. Mne učaroval výrok Julie Kristevy: „Je toľko ženskostí, koľko je žien.“ Je pre mňa oporou v túžbe byť vnútorne viac slobodná, nezmrazovaná normami – a to aj v kontexte tvorby. Svet svojich postáv skúmam cez ženskú prizmu a som rada, ak to vo výsledku cítiť: či už vo videách, kde ťažisko kladiem na hlbnejší, archetypálnejší „obraz“ ženy, alebo v prózach a divadelných hrách, kde akcentujem spoločenský a existenciálny kontext ich – zväčša ženských – životov.

Petra Čížková

Feminizmus je pre mňa niečo ako prirodzený stav mysle. Pomenovanie „feminizmus“ bude relevantné až dovtedy, kým sa toto myslenie bude odlišovať od toho, čo by sa možno dalo nazvať „bežným“ filozofickým nastavením všedného človeka. Inštalácia Candida Serendipity vzdoruje normatívnosti objektivizácie ženského tela, chce, aby sa ženské telá stali subjektmi, aby neboli manipulované či inštrumentalizované – ani vedeckým aparátom, ani galantným dvorením. Ženské subjekty sú tu subjektmi transgresie, vnútornej a zvrchovanej sexuálnej skúsenosti.

Mária Čorejová

Feminizmus bol z hľadiska vývoja západnej spoločnosti nevyhnutný. Bolo nemysliteľné ďalej pokračovať v popieraní základných ľudských práv polovice obyvateľstva. Postupom času, hlbším štúdiom a výskumom kultúr – a to aj iných, než je tá naša, západná – sa však prichádza na to, že ľudských pohlaví je vlastne neúrekom a že hranice vytvorené medzi „mužským“ a „ženským“ nemajú žiadne reálne opodstatnenie. Aj preto sa úplne stotožňujem s myšlienkou, že feminizmus je humanizmus.

Anna Daučíková

Považujem sa za feministku. Je to jediný „-izmus“, ktorý som bez väčších problémov schopná aplikovať na svoju osobu. Z toho, čo o feminizmoch viem, si myslím, že je to nedogmatické a odvážne myslenie, a tiež možnosť, ako byť naozaj kritickou. Impulzy pre svoju prácu nachádzam v širšom priestore, než je rod, ženská rola a kritika patriarchátu. Feministický pohľad má však paradigmatický rozmer. Aj keď feministická agenda funguje v diele nie vždy ťažiskovo, citlivá diváčka či divák ju tam dokážu odčítať.

Lucia Dovičáková

K feminizmu som vždy prirodzene inklinovala. Nemám totiž rada akúkoľvek nespravodlivosť. Už ako dieťa ma hnevalo, že hrdinami zaujímavých kníh boli iba muži. Potom sa našťastie objavila Linda Veszprémiová a Sarah Connorová a ja som už nemusela iba piecť koláče na pieskovisku, zatiaľ čo bratrance po sebe striedali. Feminizmus je dôležitý z viacerých dôvodov – napríklad pre pretrvávajúcu objektivizáciu žien v médiách, ale i preto, že ak má žena okolo tridsiatky, je pre ňu problematické nájsť si prácu. Zamestnávateľia ju odmietnu len preto, že očakávajú, že bude chcieť mať dieťa. V svojom diele sa pokúšam ženský svet zobrazovať z pozície subjektu. To „telo s prsiami“ má totiž tiež svoj svet, a ten nie je práve bezstarostný.

Eva Filová

Som feministka a feminizmus je pre mňa životným postojom a nástrojom (seba)reflexie. Nemyslím si, že je prežitý alebo dokonca mŕtvy, a nemyslím si ani to, že u nás alebo inde vo svete nastala rodová, etnická či ekonomická rovnováha.

Milan Mikuláščík

Vzhľadom na to, že rodové nerovnosti sú v našej spoločnosti stále smutnou realitou, považujem za úplne prirodzené „byť feministom“. Dokonca si myslím, že ak sa chcem považovať za demokraticky zmýšľajúceho človeka, je to moja povinnosť. Je užitočné, že sa k feministickým myšlienkam hlásia i niektorí muži. Českí muži sú totiž, v porovnaní so svojimi západnými kolegami, neuveriteľní šovinisti. Za úplne bizarnú považujem averziu voči feminizmu, ktorá je rozšírená medzi českými ženami. Osveta je potrebná.

Martin Piaček

Snáď áno.
Určite áno!
Skôr áno.
Dúfajme, že áno.
Samozrejme, že áno.

Ivana Šáteková

Vo vzťahu k feminizmu ešte stále pretrvávajú dehonestujúci postoje. V povedomí ľudí totiž funguje domnienka, že ide o ženy bojujúce proti mužom. Takáto predstava o nahnevaných militantných feministkách je však naozaj komická. A ak sa tvorba venuje „ženským témam“, je to pre mnohých dôvod na odmietavé reakcie. Akým témam sa však mám venovať, keď som žena?

Jana Štěpánová

Feminizmus pre mňa začiatkom 90. rokov znamenal zjavenie. Rodové a feministické teórie, s ktorými som sa zoznámila, mi zrazu poskytovali odpoveď na dlho nezodpovedané otázky. Najviac ma prekvapila šírka a komplexnosť teórií a ich previazanosť so súčasnými filozofickými prúdmi. Takže: dalo sa „to“ žiť, premýšľať o tom, dalo sa s tým hrať a žartovať.